

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ע"ו of יומא דף ע"ו
Some of the topics we will learn about:

The gemara continues to discuss the topic of מן and brings more related teachings.

The gemara also explores the Torah sources for the 5 עינויים of Yom Kippur, and will discuss as well how the איסור of drinking is included in the איסור of eating on Yom Kippur.

A

The gemara continues to discuss
the topic of מן

The Torah sources for
the Five עינויים of Yom Kippur

B

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

בנדרים הלך אחר לשון בני אדם

When it comes to interpreting the intentions of one who makes a נדר - a vow, we use the meaning of the words as generally used by people, and not necessarily the Torah interpretation of a certain word.

B

The איסור of drinking
is included in the איסור
of eating on Yom Kippur

בנדרים הלך
אחר לשון בני אדם

C

חמשה עינויים

There are 5 afflictions which are forbidden on Yom Kippur, which are to abstain from eating and drinking, bathing, anointing oneself with oil, wearing shoes, and from marital relations. These are derived from the 5 times that the word עינוי is used in the Torah related to Yom Kippur. One is חייב כרת only for eating or drinking on Yom Kippur, as only this is considered עינוי הנפש, as stated in the Pasuk ועיניתם את נפשתיכם. There is a Machlokes if the other 4 עינויים are forbidden מדאורייתא or מדרבנן. However, all agree that there is no חייב כרת for the other 4 עינויים.

C

חמשה עינויים

1 So let's review.....

Our Shiur begins with;
 שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי
 מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה
 The students of Rebbe Shimon Bar Yochai asked him why
 didn't the מן just fall once for an entire year, rather than falling
 every day.
 Rebbe Shimon bar Yochai answered with a משל of a King and
 his son, where if the king provided his sustenance for a year in
 advance he would only see the son once a year. However, if he
 provides daily sustenance, the son comes to the father daily.
 The same with our relationship with HaShem - when HaShem
 provides Parnasa on a daily level, we feel complete reliance on
 HaShem, which actually brings us closer to Him.
 נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים
 Alternately,
 שהיו אוכלין אותו כשהוא חם
 Since the מן was received daily, it was hot and fresh. And
 furthermore,
 - מפני משאוי הדרך
 This way, HaShem spared us from carrying around provisions
 while travelling through the desert.

2 The Gemara continues to relate Aggadic teachings about the מן:
 וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וזקנים יושבין ועוסקין בפרשת המן
 נענה רבי אלעזר המודעי ואמר מן שירד להן לישראל היה גבוה ששים אמה
 Rebbe Elazar taught that the מן fell in piles that reached 60
 amot high.

3 Rebbe Elazar learns this from the מבול, where the water rose to a
 height of 15 amot above the mountaintops, which was a result of
 what is stated by the מבול,
 - וארובות השמים נפתחו
 2 ארובות produced a height of 15 amot.
 Whereas by the מן the pasuk states:
 ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח
 וימטר עליהם מן לאכל ודגן שמים נתן למו
 Each door has 4 ארובות, for a total of 8 ארובות.
 If 2 ארובות created a height of 15 amot by the מבול, the 8 ארובות
 mentioned by the מן created a pile of 60 amot high.

1 שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי
 מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה

Why didn't the מן just fall once for an entire year, rather than falling every day?

אם

If the King provides daily sustenance, the son comes to the father daily

The same with our relationship with HaShem
 נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים

OR לפיו אוכלין אותו כלפני חם
 מפני משאוי הדרך

2 וכבר היה רבי טרפון ורבי ישמעאל וזקנים
 יושבין ועוסקין בפרשת המן
 נענה רבי אלעזר המודעי ואמר
 מן שירד להן לישראל היה גבוה ששים אמה

3 We learn this from the מבול
 the water rose to a height of 15 amot
 above the mountaintops

ודלתי שמים פתחו... ארובות 4 כלת for a total of 8 ארובות	וארובות השמים נפתחו Two ארובות produced a height of 15 אמות
8 = 60 אמות ארובות	2 = 15 אמות ארובות

4 איסי בן יהודה states that the מן rose to even greater heights, עד שרואין אותו כל מלכי מזרח ומערב - Until kings from far and wide were able to behold the miracles that HaShem performed daily for His beloved nation. שנאמר תערוך לפני שלחן נגד צוררי That even my enemies were able to behold the miracles of sustenance that HaShem provided for me.

And continuing with the end of this pasuk; דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה Abaye teaches that the ברכה that כוס של דוד המלך will use for ברכת at the המזון לעתיד לבוא will contain 221, as the word רוייה has the numeric value of 221.

=====

4 איסי בן יהודה
The מן rose to even greater heights
עד שרואין אותו כל מלכי מזרח ומערב
שנאמר
תערוך לפני שלחן נגד צוררי
אביי
...דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה
כוס של ברכה that כוסי רוייה will use for ברכת המזון at the המזון לעתיד לבוא
אונין 221

5 The gemara returns to the חמשה עינויים of Yom Kippur. הני חמשה ענויין כנגד מי From where do we learn the 5 עינויים? Rav Chisda explains that these are כנגד the 5 times that the word עינוי is mentioned in the Torah in reference to Yom Kippur.

(ובעשור לחדש הזה ... ועניתם את נפשתיכם (פנחס)
(ואך בעשור לחודש השביעי... ועניתם את נפשתיכם (אמור
(שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם... (אמור
(שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם חוקת עולם (אחרי מות
(והיתה לכם לחקת עולם בעשור לחודש תענו את נפשתיכם (אחרי מות

5 The gemara returns to the חמשה עינויים
הני חמשה ענויין כנגד מי
רבי חסדא
ובעשור לחודש הזה ... ועניתם את נפשתיכם
ואך בעשור לחודש השביעי... ועניתם את נפשתיכם
שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם...
שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם חוקת עולם
והיתה לכם לחקת עולם בעשור לחודש תענו את נפשתיכם

6 The gemara explains that although there are 6 עינויים listed in the Mishna; יום הכפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל - ובתשמיש המטה שתיה בכלל אכילה היא Drinking is not a separate עינוי, but is included in the prohibition of eating on Yom Kippur, and אכילה ושתיה are counted as one.

Reish Lakish brings the source of שתיה בכלל אכילה היא שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך תירשך ויצהרך תירוש חמרא הוא וקרי ליה ואכלת The Pasuk regarding מעשר שני is referring to wine, and uses the expression - ואכלת it.

=====

6 Although 6 עינויים are listed in the Mishna
יום הכפורים אסור...
באכילה } לתיב
בשתיה } כאלל אכילה
ברחיצה } פא
בסיכה }
בנעילת הסנדל }
בתשמיש המטה }
שנאמר - ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך תירשך ויצהרך
תירוש חמרא הוא - וקרי ליה ואכלת

7 The Gemara now examines the dangerous power of wine, and brings several Drashos to make this point.
 First by analyzing its names;
 יין שמביא יללה לעולם
 Excessive indulgence in wine can cause problems which cause wailing.
 תירוש שכל המתגרה בו נעשה רש
 Excessive indulgence in wine can cause poverty.

7

THE DANGEROUS POWER OF WINE

יין - שמביא יללה לעולם
Excessive indulgence in wine can cause problems which cause wailing

תירוש - שכל המתגרה בו נעשה רש
Excessive indulgence in wine can cause poverty

8 רב כהנא רמי כתיב תירש וקרינן תירוש
 זכה נעשה ראש לא זכה נעשה רש
 If a person drinks wine in controlled measures, it can raise his spirits and elevate him, however if he drinks in excess, he will become impoverished.

8

רב כהנא רמי...
 כתיב תירש וקרינן
 תירוש - ?
 זכה נעלה ראש / לא זכה נעלה רש

רבא רמי...
 ויין ישמח לבב אנוש
 קרינן ישמח - ?
 זכה משמחו / לא זכה משמחו

ופינן דאמר רבא חמרא וריחני פקחין
Wine and pleasant scents have made me wise

Rava brings out the same idea from a different pasuk;
 ויין ישמח לבב אנוש
 Wine gladdens the heart of man
 דרבא רמי כתיב ישמח וקרינן ישמח
 זכה משמחו לא זכה משמחו
 והיינו דאמר רבא חמרא וריחני פקחין
 Wine and pleasant scents have made me wise.
 =====

9 The gemara now returns to discuss the other עינייים:
 - רחיצה וסיכה מנא לן דאיקרין עיניי
 From where do we know that refraining from bathing, and anointing oneself with oil, is considered עיניי - affliction?
 The Gemara brings a Pasuk in דניאל, where דניאל was mourning and stated:

לחם חמודות לא אכלתי ובשר ויין לא בא אל פי וסוך לא סכתי
 And we see that it is considered an עיניי from the subsequent pasuk where דניאל was addressed by מלאך גבריאל;
 ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך ואני באתי בדבריך

Thus we see that refraining from סיכה is an עיניי, and therefore, אסור on Yom Kippur.
 The gemara learns from the double לשון of סכתי לא וסוך to include רחיצה - bathing, as well.

The gemara questions the words of גבריאל, who said to דניאל the words;
 - and explains these words with a fascinating story about מלאך גבריאל, who was temporarily deposed from this position, and was then reinstated through the zechus of דניאל.
 This story will be related Be'H in the next Daf.

9 רחיצה וסיכה
 מנא לן דאיקרין עיניי

לחם חמודות לא אכלתי
 ובשר ויין לא בא אל פי
 וסוך לא סכתי

מלאך גבריאל
 ויאמר אלי אל תירא דניאל
 כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך
 להבין ולהתענות לפני אלהיך
 נשמעו דבריך ואני באתי בדבריך

We see from here that refraining from סיכה is an עיניי, and therefore, אסור on Yom Kippur

וסוך לא סכתי - רחיצה